

DOPORUČENÍ

DOPORUČENÍ KOMISE (EU) 2016/1318

ze dne 29. července 2016

o pokynech na podporu budov s téměř nulovou spotřebou energie a osvědčených postupů k zajištění, aby do roku 2020 byly všechny nové budovy budovami s téměř nulovou spotřebou energie

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 292 této smlouvy,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Budovy jsou ústředním bodem politiky EU v oblasti energetické účinnosti, neboť na ně připadá téměř 40 % ⁽¹⁾ konečné spotřeby energie.
- (2) Význam odvětví stavebnictví pro zvýšení energetické účinnosti byl zdůrazněn ve sdělení Evropské komise o energetické účinnosti a jejím příspěvku k energetické bezpečnosti a rámci politiky do roku 2030 v oblasti klimatu a energetiky ⁽²⁾ a jejím sdělení o rámcové strategii k vytvoření odolné energetické unie s pomocí progresivní politiky v oblasti změny klimatu ⁽³⁾.
- (3) Úplné provedení a vymáhání stávajících energetických právních předpisů je uznáno jako nejvyšší priorita při zřizování energetické unie.
- (4) V souvislosti s cíli energetické účinnosti pro rok 2020 je hlavním právním nástrojem, který řeší energetickou účinnost budov, směrnice o energetické náročnosti budov.
- (5) Článek 9 uvedené směrnice stanoví konkrétní cíl, aby do konce roku 2020 všechny nové budovy byly budovami s téměř nulovou nebo velmi nízkou spotřebou energie. Téměř nulová či velmi nízká spotřeba požadované energie by měla být ve značném rozsahu pokryta z obnovitelných zdrojů.
- (6) Vnitrostátní předpisy, které provádějí požadavky čl. 9 odst. 1, musí zajistit, aby do 31. prosince 2020 všechny nové budovy byly budovami s téměř nulovou spotřebou energie. Tentýž cíl téměř nulové spotřeby energie, avšak s kratší lhůtou do 31. prosince 2018, platí pro nové budovy užívané a vlastněné orgány veřejné moci. Tím by se měl pro hospodářské subjekty vytvořit transparentní vnitrostátní právní rámec ohledně požadavků na energetickou náročnost nových budov od konce roku 2020.
- (7) Současně s požadavky na nové budovy ukládá směrnice členským státům, aby zavedly podpůrné politiky, jež by stimulovaly renovace stávajícího stavebního fondu na budovy s téměř nulovou spotřebou energie.
- (8) Komise vydala pro Evropský parlament a Radu zprávu o pokroku, jež členské státy v oblasti budov s téměř nulovou spotřebou energie učinily ⁽⁴⁾. Další informace členské státy poskytly jako součást svých povinností předkládat zprávy o této záležitosti.
- (9) Pokrok v členských státech se pomalu zlepšuje, ale měl by se urychlit. Ačkoli opatření na podporu růstu budov s téměř nulovou spotřebou energie na vnitrostátní úrovni přibýlo, členské státy by měly zvýšit své úsilí k zajištění toho, že všechny nové budovy budou mít téměř nulovou spotřebu energie ve lhůtách stanovených směrnicí.

⁽¹⁾ Viz „Ukazatele pro energii, dopravu a životní prostředí, vydání 2012“, Evropská komise. Pro účely tohoto odhadu byly sečteny konečné spotřeby energie pro domácnosti a odvětví služeb. Zahrnuje to například spotřebu elektřiny u přístrojů, avšak nespádá sem spotřeba energie v průmyslových budovách.

⁽²⁾ SWD(2014) 255 final.

⁽³⁾ Balíček energetické unie COM(2015) 80 final.

⁽⁴⁾ COM(2013) 483 final/2.

- (10) Směrnice o energetické náročnosti budov je v současné době předmětem přezkumu. Zásady pro budovy s téměř nulovou spotřebou energie jsou jedním z pilířů současné směrnice a od roku 2020 se pravděpodobně stanou normou pro nové budovy. V rámci přezkumu se posoudí, zda bude do roku 2030 potřeba dalších opatření. Vypracovávání nových politik a přístupů by mělo být založeno na pevných základech. Je nezbytně nutné, aby požadavky na budovy s téměř nulovou spotřebou energie pro rok 2020 byly plně provedeny.
- (11) Další oporu představuje také čl. 9 odst. 4 směrnice, který stanoví, že Komise může ohledně budov s téměř nulovou spotřebou energie vydat členským státům doporučení,

PŘIJALA TOTO DOPORUČENÍ:

1. Členské státy by se měly řídit pokyny uvedenými v příloze tohoto doporučení. Dodržování těchto pokynů pomůže zajistit, aby do 31. prosince 2020 všechny nové budovy byly budovami s téměř nulovou spotřebou energie, a rovněž členským státům pomůže vypracovat vnitrostátní plány na zvýšení počtu budov s téměř nulovou spotřebou energie.
2. Toto doporučení bude zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie*.

V Bruselu dne 29. července 2016.

Za Komisi
Miguel ARIAS CAÑETE
člen Komise

PŘÍLOHA

1. ÚVOD

Po zavedení požadavků na účinnost do vnitrostátních stavebních předpisů spotřebovávají v současnosti nové budovy oproti typickým budovám z 80. let minulého století pouze polovinu energie.

Směrnice o energetické náročnosti budov (EPBD) vyžaduje, aby členské státy stanovily minimální požadavky na energetickou náročnost nově postavených budov a stávajících budov procházejících větší renovací. V návaznosti na tyto minimální požadavky stanoví směrnice o energetické náročnosti budov jednoznačný požadavek, aby do konce desetiletí měly všechny nové budovy téměř nulovou či velmi nízkou spotřebu energie a považovaly se za budovy s téměř nulovou spotřebou energie. Stávající fond budov je však zastaralý a neekonomický a je renovován pomalu. V souladu se směrnicí o energetické náročnosti budov by měl být i fond stávajících budov postupně transformován tak, aby vyhovoval obdobným normám.

Úplné provedení a prosazování stávajících právních předpisů v oblasti energetiky je uznáno jako prvořadá priorita při vytváření energetické unie⁽¹⁾. Ke dvěma zásadním požadavkům podle stávajícího právního rámce patří zajištění toho, aby do 31. prosince 2020 (v případě veřejných budov o dva roky dříve) byly všechny nové budovy budovami s téměř nulovou spotřebou energie, a podpora transformace stávajícího fondu budov k dosažení norem budov s téměř nulovou spotřebou energie.

2. SOUVISLOSTI: USTANOVENÍ SMĚRNICE O ENERGETICKÉ NÁROČNOSTI BUDOV TÝKAJÍCÍ SE BUDOV S TĚMĚŘ NULOVOU SPOTŘEBOU ENERGIE

2.1. Pojem „budova s téměř nulovou spotřebou energie“

Podle čl. 2 bodu 2 směrnice o energetické náročnosti budov se budovou s téměř nulovou spotřebou energie rozumí „budova, jejíž energetická náročnost určená podle přílohy I je velmi nízká. Téměř nulová či nízká spotřeba požadované energie by měla být ve značném rozsahu pokryta z obnovitelných zdrojů, včetně energie z obnovitelných zdrojů vyráběné v místě či v jeho okolí“.

První část definice stanoví energetickou náročnost jako určující prvek, který z budovy činí „budovu s téměř nulovou spotřebou energie“. Tato energetická náročnost musí být velmi nízká a je určena podle přílohy I směrnice o energetické náročnosti budov. Druhá část definice stanoví hlavní zásady k dosažení této velmi nízké energetické náročnosti tím, že výsledná nízká spotřeba energie má být ve značném rozsahu pokryta energií z obnovitelných zdrojů.

Pojem „budova s téměř nulovou spotřebou energie“ odráží skutečnost, že energie z obnovitelných zdrojů a opatření pro energetickou účinnost fungují společně. Je-li energie z obnovitelných zdrojů vyráběna v místě, sníží čisté množství dodané energie. V mnoha případech nebude energie z obnovitelných zdrojů vyráběna v místě postačovat k snížení spotřeby energie téměř na nulu bez dalších opatření pro energetickou účinnost nebo významného snížení primárních energetických faktorů u obnovitelných zdrojů energie mimo dané místo. Vyšší a náročnější požadavky na vysoce účinné budovy s téměř nulovou spotřebou energie proto povedou rovněž k většímu využívání energie z obnovitelných zdrojů vyráběné v místě a měly by mít za následek přizpůsobení primárních energetických faktorů u nosičů energie nevyroběné v místě, a to s přihlédnutím k podílu energie z obnovitelných zdrojů.

Zatímco směrnice o energetické náročnosti budov stanoví rámcovou definici budov s téměř nulovou spotřebou energie, za její podrobné praktické uplatňování (např. to, co se rozumí „velmi nízkou energetickou náročností“ a jaký je doporučený významný příspěvek „energie z obnovitelných zdrojů“) však odpovídají členské státy, a to při provedení článku 9 směrnice o energetické náročnosti budov do vnitrostátních právních řádů.

2.1.1. Co je to energetická náročnost „budovy s téměř nulovou spotřebou energie“?

Energetická náročnost je definována⁽²⁾ jako „... množství energie nutné pro pokrytí potřeby energie spojené s typickým užíváním budovy, což mimo jiné zahrnuje energii používanou pro vytápění, chlazení, větrání, teplotu vodu a osvětlení“. Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 244/2012⁽³⁾ a doprovodné pokyny⁽⁴⁾ poskytují užitečné vodítko, pokud jde o výpočet energetické náročnosti budovy⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ COM(2015) 80 final.

⁽²⁾ Čl. 2 bod 4.

⁽³⁾ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 244/2012 ze dne 16. ledna 2012, kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/31/EU o energetické náročnosti budov stanovením srovnávacího metodického rámce pro výpočet nákladově optimálních úrovní minimálních požadavků na energetickou náročnost budov a prvků budov (Úř. věst. L 81, 21.3.2012, s. 18).

⁽⁴⁾ Pokyny, které stanoví metodický rámec pro výpočet nákladově optimálních úrovní minimálních požadavků na energetickou náročnost (Úř. věst. C 115, 19.4.2012, s. 1).

⁽⁵⁾ Viz tabulka na s. 10 pokynů.

Podle přílohy I bodu 3 nařízení začíná výpočet energetické náročnosti výpočtem konečné potřeby energie ⁽⁶⁾ na vytápění a chlazení a končí výpočtem čisté primární energie. „Směr“ výpočtu jde od potřeb budovy ke zdroji (tj. primární energii).

Podle směrnice o energetické náročnosti budov mohou členské státy při přeměně konečného množství dodané energie na primární energii a k výpočtu energetické náročnosti budovy použít vlastní vnitrostátní primární energetické faktory.

Spotřeba primární energie musí být vypočítána s použitím primárních energetických faktorů specifických pro jednotlivé energetické nosiče (např. elektřina, topný olej, biomasa, ústřední vytápění a chlazení). Doprovodné pokyny k nařízení v přenesené pravomoci doporučují pro dodanou i vydanou elektřinu použití stejného primárního energetického faktoru 2,5.

Energie vyráběná v místě (spotřebovaná v místě nebo dodávaná na trh) snižuje potřebu primární energie související s dodanou energií.

Konečným cílem výpočtu energetické náročnosti je stanovení roční celkové spotřeby energie z hlediska čisté primární energie, což odpovídá spotřebě energie pro vytápění, chlazení, větrání, teplou vodu a osvětlení. Tato roční bilance je v souladu se stávajícím rámcem směrnice o energetické náročnosti budov. Ze studií však vyplývá, že by mohl být užitečný výpočet energetických bilancí za kratší časové úseky (např. ke sledování denních a sezonních vlivů) ⁽⁷⁾.

V souladu s čl. 4 odst. 1 musí minimální požadavky brát v úvahu obecné podmínky vnitřního prostředí, aby se zamezilo nepříznivým účinkům, např. nedostatečnému větrání. Aby se v evropském fondu budov zamezilo zhoršení kvality vnitřního ovzduší, komfortu a zdravotních podmínek ⁽⁸⁾, mělo by dojít k postupnému zpříšňování minimálních požadavků na energetickou náročnost vyplývajících ze zavádění budov s téměř nulovou spotřebou energie v Evropě spolu s odpovídajícími strategiemi zabývajícími se vnitřním prostředím.

Ze studií ⁽⁹⁾ obdobně vyplývá, že nové a renovované budovy často plánované energetické náročnosti nedosahují. Je proto nutné zavést mechanismy pro porovnání výpočtu energetické náročnosti se skutečnou spotřebou energie.

2.1.2. Vztah mezi nákladově optimálními úrovněmi a úrovněmi pro budovy s téměř nulovou spotřebou energie

Směrnice o energetické náročnosti budov zavádí systém referenčního srovnání (zásadu „nákladově optimalizace“), kterým se členské státy mají řídit při stanovení požadavků na energetickou náročnost, jež jsou obsaženy ve vnitrostátních nebo regionálních stavebních předpisech, a při jejich pravidelném přezkumu. Podle směrnice o energetické náročnosti budov stanoví nákladová optimalizace ⁽¹⁰⁾ minimální úroveň ambicí při renovaci budov i u nových budov.

V souladu s požadavky na nákladově optimální úrovně podle článku 5 směrnice o energetické náročnosti budov je třeba vnitrostátní minimální požadavky na energetickou náročnost co pět let přezkoumávat a v případě, že jsou podstatně méně ambiciózní než vnitrostátní nákladově optimální úrovně, je nutno je posílit.

Metodika nákladově optimalizace členskými státy umožňuje stanovit rozmezí požadavků na budovy s téměř nulovou spotřebou energie v roce 2020. To vyžaduje posouzení a porovnání různých opatření pro energetickou účinnost a pro energii z obnovitelných zdrojů, a to jednotlivě a společně, jako součást souborů opatření, která se mají uplatňovat na referenční budovy.

Za účelem stanovení a dosažení úrovně pro budovy s téměř nulovou spotřebou energie mohou proto členské státy použít různé kombinace opatření týkajících se izolace nebo jiných opatření pro energetickou účinnost, zahrnutí vysoce účinných technických systémů budovy a využívání energie z obnovitelných zdrojů vyráběné v místě ⁽¹¹⁾. V rámci výpočtů nákladově optimálních úrovní musí členské státy přezkoumat příspěvek každého z těchto tří druhů opatření.

⁽⁶⁾ Pojmy „potřeba energie“, „dodaná energie“ a „čistá primární energie“ je nutno chápat v souladu s definicemi stanovenými v nařízení v přenesené pravomoci (EU) č. 244/2012 a v doprovodných pokynech.

⁽⁷⁾ Viz např. „Analysis of load match and grid interaction indicators in net zero energy buildings with simulated and monitored data“, Applied Energy, 31. prosince 2014, s. 119–131.

⁽⁸⁾ Zpráva JRC s názvem „Promoting healthy and energy efficient buildings in the European Union“, 2016.

⁽⁹⁾ Viz např. „Predicted vs. actual energy performance of non-domestic buildings: Using post-occupancy evaluation data to reduce the performance gap“, Anna Carolina Menezes, Andrew Cripps, Dino Bouchlaghem & Richard Buswell (2012), Applied Energy, svazek 97, s. 355–364, <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0306261911007811>.

⁽¹⁰⁾ Což znamená úroveň energetické náročnosti, která vede k nejnižším nákladům během odhadovaného životního cyklu budovy.

⁽¹¹⁾ „Energie z obnovitelných zdrojů“ zahrnuje energii z obnovitelných nefosilních zdrojů, totiž energii větrnou, solární, aerotermální, geotermální, hydrotermální a energii z oceánů, vodní energii, energii z biomasy, ze skládkového plynu, z kalového plynu z čistíren odpadních vod a z bioplynů.

Členské státy musí pro jednotlivé energetické nosiče stanovit primární energetické faktory. Primární energetické faktory mohou být založeny na vnitrostátních či regionálních průměrných hodnotách nebo na konkrétních hodnotách. Tyto faktory by měly zohledňovat podíl energie z obnovitelných zdrojů v energii dodané do budovy, včetně energie ze zdrojů v okolí, s cílem postavit obnovitelné zdroje energie v místě a mimo dané místo na roveň.

Je důležité mít na paměti, že u převážné většiny nových budov se bude koncepce budov s téměř nulovou spotřebou energie uplatňovat od ledna 2021 (u nových veřejných budov od ledna 2019). Do té doby budou náklady na technologie v důsledku vyspělejších trhů a větších objemů pravděpodobně nižší. Je proto pravděpodobné, že úrovně pro budovy s téměř nulovou spotřebou energie budou odpovídat nákladově optimálním úrovním pro rok 2020.

Z důkazů vyplývá, že stávající technologie související s úsporami energie, energetickou účinností a energií z obnovitelných zdrojů postačují k tomu, aby společně dosáhly vhodného cíle pro budovy s téměř nulovou spotřebou energie ⁽¹²⁾. Technologická mezera, kterou by bylo třeba do roku 2021 odstranit, nebyla zjištěna. Analýza zpráv o nákladově optimálních úrovních, které se vyžadují podle článku 5 směrnice o energetické náročnosti budov, naznačuje, že lze dosáhnout hladkého přechodu mezi nákladovou optimalizací a budovami s téměř nulovou spotřebou energie ⁽¹³⁾.

Pětiletý cyklus přezkumu nákladové optimalizace představuje příležitost k zavedení vyšší energetické účinnosti do vnitrostátních stavebních předpisů, jelikož jsou odzkoušeny nové technologie, a šanci předpisy o energetické náročnosti budov změnit s cílem odstranit rozdíl oproti nákladově optimálním úrovním. Po roce 2020 umožní zásada nákladové optimalizace další zvyšování úrovní ambicí u požadavků na budovy s téměř nulovou spotřebou energie v případě nových budov, a to v rámci pravidelného přezkumu vnitrostátních stavebních předpisů vztahujících se na nové a stávající budovy.

2.1.3. Jak přispívají obnovitelné zdroje energie?

Obzvláště důležitým cílem bylo začlenění obnovitelných zdrojů energie do vnitrostátních prováděcích předpisů týkajících se budov s téměř nulovou spotřebou energie. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES ⁽¹⁴⁾ (dále jen „směrnice o energii z obnovitelných zdrojů“) požaduje, aby členské státy zavedly ve svých stavebních předpisech vhodná opatření s cílem zvýšit podíl všech druhů energie z obnovitelných zdrojů ve stavebnictví ⁽¹⁵⁾.

Tato opatření doplňují požadavky na budovy s téměř nulovou spotřebou energie obsažené ve směrnici o energetické náročnosti budov. Ustanovení směrnice o energetické náročnosti budov přirozeně usilují o využívání obnovitelných zdrojů energie, zejména zdrojů v místě, jelikož energie vyráběná v místě snižuje primární energii související s dodanou energií. Obnovitelné zdroje energie v místě jsou proto vždy součástí výpočtu energetické náročnosti budovy.

Zatímco řada členských států vyžaduje určitý podíl energie z obnovitelných zdrojů ve spotřebované primární energii nebo minimální příspěvek energie z obnovitelných zdrojů vyjádřený v kWh/m² za rok, ostatní členské státy uplatňují nepřímý požadavek, jako je nízká spotřeba primární energie z neobnovitelných zdrojů, který lze splnit pouze tehdy, je-li součástí stavební koncepce energie z obnovitelných zdrojů ⁽¹⁶⁾. Tato flexibilita umožňuje přizpůsobit se situaci v jednotlivých členských státech a místním podmínkám (typ budovy, klimatické podmínky, náklady na srovnatelné technologie výroby energie z obnovitelných zdrojů a jejich dostupnost, optimální kombinace s opatřeními na straně poptávky, hustota zástavby atd.). Nejčastěji používanými systémy energie z obnovitelných zdrojů v budovách s téměř nulovou spotřebou energie jsou vestavěné solární tepelné systémy a fotovoltaické systémy. K dalším obnovitelným zdrojům energie používaným v těchto budovách patří geotermální energie (tepelná čerpadla využívající podzemní zdroj) a biomasa.

Technologie výroby energie z obnovitelných zdrojů, jako jsou solární tepelné systémy a fotovoltaické systémy, jsou například nákladově efektivnější ve středozemním klimatu (jež se vyznačuje vyšším slunečním zářením) než v ostatních klimatických pásmech. Tyto technologie proto mohou vykazovat vyšší poměrný příspěvek k přísnějším požadavkům na energetickou náročnost.

⁽¹²⁾ „Towards nearly zero-energy buildings- Definition on common principles under the EPBD“ (Na cestě k budovám s téměř nulovou spotřebou energie – vymezení společných zásad podle EPBD)(http://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/nzeb_full_report.pdf), studie, kterou pro Evropskou komisi, GR ENERGY provedla společnost Ecofys.

⁽¹³⁾ Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě o pokroku členských států při dosahování nákladově optimálních úrovní minimálních požadavků na energetickou náročnost.

⁽¹⁴⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES ze dne 23. dubna 2009 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů a o změně a následném zrušení směrnic 2001/77/ES a 2003/30/ES (Úř. věst. L 140, 5.6.2009, s. 16).

⁽¹⁵⁾ Viz čl. 13 odst. 4 směrnice o energii z obnovitelných zdrojů.

⁽¹⁶⁾ EPBD Concerted Action, svazek III, 2016.

Co se týká obnovitelných zdrojů energie mimo dané místo, včetně zdrojů v okolí, jako je ústřední vytápění a chlazení⁽¹⁷⁾, podíl energie z obnovitelných zdrojů v kombinaci energetických nosičů (např. v případě, je-li energetickým nosičem elektrina, kombinace v elektroenergetické síti) ovlivní energetickou náročnost budovy prostřednictvím primárních energetických faktorů. Členské státy tuto flexibilitu využívají, jelikož jsou zaznamenány značně rozdílné primární energetické faktory u různých energetických nosičů obecně, a konkrétně u většiny obnovitelných zdrojů energie a technologií výroby energie z obnovitelných zdrojů⁽¹⁸⁾.

2.2. Co musí zahrnovat definice budovy s téměř nulovou spotřebou energie uplatňované na vnitrostátní úrovni?

Většina členských států⁽¹⁹⁾ již používá ukazatel spotřeby primární energie vyjádřený v kWh/m² za rok v souladu s přílohou I. Členské státy mimoto často zahrnují i jiné parametry, jako jsou například hodnoty U prvků obvodového pláště, čistá a konečná energie pro vytápění a chlazení a emise CO₂.

Přibližně 60 % členských států stanovilo podrobné uplatňování vymezení budovy s téměř nulovou spotřebou energie v právním dokumentu (např. ve stavebních předpisech a energetických vyhláškách).

Podrobné praktické uplatňování vymezení budovy s téměř nulovou spotřebou energie ze strany členských států musí zahrnovat číselný ukazatel spotřeby primární energie vyjádřený v kWh/m² za rok⁽²⁰⁾. Toto podrobné uplatňování musí být zahrnuto ve vnitrostátních prováděcích opatřeních nebo ve vnitrostátním plánu na zvýšení počtu budov s téměř nulovou spotřebou energie.

2.3. Nové budovy: harmonogram pro dosažení cílů týkajících se budov s téměř nulovou spotřebou energie

Podle čl. 9 odst. 1 směrnice o energetické náročnosti budov členské státy:

„... zajistí, aby:

- do 31. prosince 2020 všechny nové budovy byly budovami s téměř nulovou spotřebou energie a
- po dni 31. prosince 2018 nové budovy užívané a vlastněné orgány veřejné moci byly budovami s téměř nulovou spotřebou energie“.

Vnitrostátní právní předpisy k provedení požadavků čl. 9 odst. 1 musí obsahovat ustanovení, opatření nebo politiky, jež zajistí, že do 31. prosince 2020 budou všechny nové budovy budovami s téměř nulovou spotřebou energie. Totéž platí pro nové budovy užívané a vlastněné orgány veřejné moci, které musí být budovami s téměř nulovou spotřebou energie do 31. prosince 2018.

S cílem připravit provádění čl. 9 odst. 1 musely vnitrostátní plány na zvýšení počtu budov s téměř nulovou spotřebou energie zahrnovat mimo jiné průběžné cíle pro zlepšení energetické náročnosti nových budov do roku 2015. Tyto cíle se mohly týkat minimálního procentního podílu nových budov, které jsou budovami s téměř nulovou spotřebou energie, do uvedeného data.

Členské státy musí zajistit, aby byly požadavky čl. 9 odst. 1 písm. a) splněny do 31. prosince 2020 a požadavky čl. 9 odst. 1 písm. b) do 31. prosince 2018. Ačkoli se jedná o budoucí data, lhůta pro provedení článku 9 ve vnitrostátním právu byla stanovena na 9. ledna 2013⁽²¹⁾. Do tohoto dne se musela všechna ustanovení článku 9 týkající se budov s téměř nulovou spotřebou energie odrazit ve vnitrostátních prováděcích opatřeních. Takovéto dlouhé období příprav je nezbytné vzhledem k době potřebné k zhotovení plánů, získání stavebního povolení a výstavbě budovy.

Stanovení těchto cílů ve vnitrostátních právních předpisech zajišťuje transparentnost politických cílů a pro hospodářské subjekty a ostatní zúčastněné strany zviditelňuje budoucí požadavky na energetickou náročnost nových budov.

Podle čl. 9 odst. 1 musí členské státy zajistit, aby do příslušného data „všechny nové budovy byly budovami s téměř nulovou spotřebou energie“. Občané, kteří budou v roce 2021 pořizovat nové postavené budovy nebo byty, budou proto očekávat, že se trh vyvíjel v souladu s těmito cíli a že budovy jsou budovami s téměř nulovou spotřebou energie.

Zkušenosti ze stavebnictví ukazují, že termín ukončení výstavby nebo dokončení budovy může být nejistý a že může dojít k prodávám. Členské státy musí mít na zřeteli dobu platnosti stavebních povolení, dobu výstavby a dokončení stavebních prací a cíle stanovené v čl. 9 odst. 1 směrnice o energetické náročnosti budov, aby zamezily nesplnění povinnosti zajistit, aby „do ledna 2021 všechny nové budovy byly budovami s téměř nulovou spotřebou energie“.

⁽¹⁷⁾ Systémy ústředního vytápění a chlazení v EU vykazují míru rozšíření na trhu ve výši přibližně 10–13 % dodávek energie v EU pro vytápění/chlazení.

⁽¹⁸⁾ Viz poznámka pod čarou 12.

⁽¹⁹⁾ 23 členských států a jeden z belgických regionů.

⁽²⁰⁾ V souladu s čl. 9 odst. 3 písm. a).

⁽²¹⁾ Čl. 28 odst. 1 druhý pododstavec.

2.4. Politiky a opatření na propagaci budov s téměř nulovou spotřebou energie

Podle čl. 9 odst. 1 musí členské státy vypracovat vnitrostátní plány na zvýšení počtu budov s téměř nulovou spotřebou energie. Minimální prvky, které musí být zahrnuty ve vnitrostátních plánech, jsou stanoveny v čl. 9 odst. 3:

„Vnitrostátní plány zahrnují mimo jiné následující prvky:

- a) podrobné praktické uplatňování vymezení budov s téměř nulovou spotřebou energie ze strany členských států odrážející jejich celostátní, regionální nebo místní podmínky a zahrnující číselný ukazatel spotřeby primární energie vyjádřený v kWh/m² za rok ...;
- b) průběžné cíle pro zlepšení energetické náročnosti nových budov do roku 2015 ...;
- c) informace o politikách a finančních nebo dalších opatřeních (...), včetně údajů o vnitrostátních požadavcích a opatřeních týkajících se využívání energie z obnovitelných zdrojů v nových budovách a ve stávajících budovách, které jsou předmětem větší renovace, v souvislosti s čl. 13 odst. 4 směrnice 2009/28/ES a s článkem 6 a 7 této směrnice.“

2.5. Podpora transformace stávajících budov na budovy s téměř nulovou spotřebou energie

Směrnice o energetické náročnosti budov ukládá povinnosti téměř nulové spotřeby energie rovněž pro stávající budovy, aniž by stanovila cílová data nebo povinnost zavést minimální požadavky na energetickou účinnost. Podle čl. 9 odst. 2 směrnice o energetické náročnosti budov členské státy „– po vzoru veřejného sektoru – vypracují politiky a přijmou opatření, jako je stanovení cílů, aby stimulovaly transformaci budov na budovy s téměř nulovou spotřebou energie, a informují o nich Komisi ve svých vnitrostátních plánech ...“.

Podpora transformace stávajícího fondu budov na budovy s téměř nulovou spotřebou energie podle čl. 9 odst. 2 směrnice o energetické náročnosti budov by měla jako jeden z prvků zahrnovat zvýšení podílu energie z obnovitelných zdrojů (čl. 9 odst. 3 písm. c)). V čl. 13 odst. 6 směrnice o energii z obnovitelných zdrojů se mimoto vyžaduje, aby členské státy ve svých stavebních předpisech podporovaly používání vytápění a chlazení z obnovitelných zdrojů energie.

Ustanovení čl. 9 odst. 2 proto usiluje o zvýšení rozsahu renovace stanovením vnitrostátních politik na podporu renovace stávajících budov k dosažení nižší úrovně energetické náročnosti odpovídající budovám s téměř nulovou spotřebou energie. Povinnost stanovenou v čl. 9 odst. 2 směrnice o energetické náročnosti budov doplňují dlouhodobé vnitrostátní strategie týkající se renovace budov podle článku 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ⁽²²⁾ (dále jen „směrnice o energetické účinnosti“), což by mělo vést k vyšší míře renovace uvolněním finančních prostředků a investic do renovace budov. Tyto dlouhodobé strategie týkající se renovace budov spojují výše uvedené prvky směrnice o energetické účinnosti (míra renovace) a směrnice o energetické náročnosti budov (rozsah renovace).

Rámcová definice budovy s téměř nulovou spotřebou energie ve směrnici o energetické náročnosti budov nerozlišuje mezi novými a stávajícími budovami. Takovéto rozlišování by mohlo být pro spotřebitele matoucí a stejně tak by bylo matoucí, pokud by pro nové a stávající budovy existovala samostatná hodnocení za účelem certifikace energetické náročnosti.

„Transformace na budovy s téměř nulovou spotřebou energie“ proto znamená renovaci v rozsahu, který umožňuje splnění požadavků na energetickou náročnost na úrovni odpovídající budovám s téměř nulovou spotřebou energie. To nebrání existenci rozdílných lhůt a finanční podpory pro stávající budovy, přičemž se uznává delší doba, jež je v případě stávajících budov zapotřebí k tomu, aby byly úrovně pro budovy s téměř nulovou spotřebou energie nákladově optimální.

3. POKROK ČLENSKÝCH STÁTŮ NA CESTĚ K BUDOVÁM S TĚMĚŘ NULOVOU SPOTŘEBOU ENERGIE

3.1. Uplatňované vnitrostátní definice budovy s téměř nulovou spotřebou energie

Číselné ukazatele nejsou mezi jednotlivými členskými státy srovnatelné kvůli rozdílným metodikám používaným při výpočtu energetické náročnosti ⁽²³⁾. Některé členské státy rozšířily rozsah číselného ukazatele zahrnutím nepovinné spotřeby energie, například spotřeby energie u spotřebičů. Z důkazů vyplývá, že zahrnutí osvětlení a spotřebičů může vést k optimálnějším řešením, zejména s ohledem na spotřebu elektřiny ⁽²⁴⁾.

⁽²²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ze dne 25. října 2012 o energetické účinnosti, o změně směrnic 2009/125/ES a 2010/30/EU a o zrušení směrnic 2004/8/ES a 2006/32/ES (Úř. věst. L 315, 14.11.2012, s. 1).

⁽²³⁾ Probíhající normalizační činnost a projekty jako projekt GE²O (<http://www.geoclusters.eu/>) usilují o překonání tohoto omezení, přičemž jsou současně uznány přirozené rozdíly jako například klimatické podmínky.

⁽²⁴⁾ „Modelling optimal paths to reach NZEB standards for new construction in Europe“, prezentace, kterou na konferenci Světové dny udržitelné energie v únoru 2016 přednesla Delia D'Agostino (<http://www.wsed.at/en/programme/young-researchers-conference-energy-efficiency-biomass/>).

S touto výhradou dostupné důkazy ⁽²⁵⁾ prokazují, že pokud byl stanoven číselný ukazatel, jsou požadavky poměrně široké a sahají od 0 kWh/m² za rok do 270 kWh/m² za rok (což zahrnuje spotřebu energie u spotřebičů) a jsou uvedeny především jako spotřeba primární energie vyjádřená v kWh/m² za rok. Vyšší hodnoty jsou stanoveny především pro nemocnice nebo jiné speciální neobytné budovy.

U obytných budov usiluje většina členských států o spotřebu primární energie nepřesahující 50 kWh/m² za rok. Maximální spotřeba primární energie je v rozmezí od 20 kWh/m² za rok v Dánsku nebo 33 kWh/m² za rok v Chorvatsku (pobřeží) do 95 kWh/m² za rok v Lotyšsku. Řada zemí (Belgie (Brusel), Estonsko, Francie, Irsko, Slovensko, Spojené království, Bulharsko, Dánsko, Chorvatsko (vnitrozemí), Malta, Slovinsko) usiluje o dosažení spotřeby ve výši 45 nebo 50 kWh/m² za rok ⁽²⁶⁾.

Co se týká podílu energie z obnovitelných zdrojů, zprávy se různí, přičemž jen několik málo zemí stanoví konkrétní minimální procentní podíl a většina států předložila kvalitativní vyjádření.

Žádný členský stát dosud neoznámil legislativní režim v případě neuplatnění požadavků na budovy s téměř nulovou spotřebou energie v konkrétních a odůvodněných případech, u nichž je analýza nákladů a přínosů během daného ekonomického životního cyklu budovy negativní, jak je přípustné podle čl. 9 odst. 6 směrnice o energetické náročnosti budov.

3.2. Politiky a opatření na propagaci budov s téměř nulovou spotřebou energie

Posouzení stavu k říjnu 2014 ⁽²⁷⁾ ukázalo, že členské státy oznámily ve svých vnitrostátních plánech a vnitrostátních akčních plánech energetické účinnosti širokou škálu politik a opatření na podporu cílů týkajících se budov s téměř nulovou spotřebou energie, ačkoliv často není jasné, do jaké míry se tato opatření výslovně zaměřují na budovy s téměř nulovou spotřebou energie. V porovnání se situací oznámenou ve zprávě Komise o pokroku z roku 2013 ⁽²⁸⁾ se počet politik a opatření oznámených členskými státy zvýšil.

Více než dvě třetiny členských států zavedly politiky a opatření v kategoriích zvyšování informovanosti a vzdělávání, posílení stavebních předpisů a certifikátů energetické účinnosti. Dalším těžištěm při propagaci budov s téměř nulovou spotřebou energie jsou finanční nástroje a podpůrná opatření, včetně například pobídek, úvěrů s nižší úrokovou sazbou, osvobození od daně, energetických bonusů pro soukromé osoby, grantových programů na zavádění energie z obnovitelných zdrojů, pokynů a financování pro ohrožené skupiny obyvatel a subvencovaných úrokových sazeb u hypoték na energeticky účinné domy.

Většina politik a opatření oznámených členskými státy se vztahuje i na veřejné budovy. Rozsah opatření týkajících se veřejných budov se mezi jednotlivými členskými státy značně liší a sahá od budov využívaných a vlastněných pouze ústřední vládou po veškeré budovy ve veřejném vlastnictví nebo veškeré budovy využívané pro veřejné účely. Některé členské státy zavedly v případě veřejných budov také zvláštní opatření. Jedná se především o monitorovací kampaně (např. „NRClick“ je systém energetického účetnictví pro srovnávání jednotlivých obcí v Belgii) a demonstrační projekty (např. v Německu budova Spolkového úřadu pro životní prostředí (Umweltbundesamt) s nulovou spotřebou energie).

V roce 2015 byl pro celou EU vypracován přehled stavu vnitrostátních plánů pro budovy s téměř nulovou spotřebou energie ⁽²⁹⁾. Tato nejnovější analýza potvrzuje soustavný pokrok, a to z hlediska množství i kvality vnitrostátních opatření na propagaci budov s téměř nulovou spotřebou energie, včetně podrobného uplatňování definice, průběžných cílů do roku 2015 a finančních a ostatních politik. Tato zpráva určuje řadu ukázkových nebo průkopnických politických rámců.

Některé členské státy odhadly přínosy plynoucí ze zavádění budov s téměř nulovou spotřebou energie. Budou vytvořena nová pracovní místa na plný úvazek: mezi 649 a 1 180 v Bulharsku, mezi 4 100 a 6 200 v Polsku,

⁽²⁵⁾ [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52013DC0483R\(01\)&from=CS](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52013DC0483R(01)&from=CS) Tato zpráva obsahuje informace ze všech členských států s výjimkou Řecka a Španělska, které do 18. září 2014 nezaslaly vnitrostátní plán ani konsolidovanou šablonu. Novější přehledná tabulka vnitrostátních definic budovy s téměř nulovou spotřebou energie je k dispozici na adrese: <http://ec.europa.eu/energy/en/topics/energy-efficiency/buildings/nearly-zero-energy-buildings>

⁽²⁶⁾ Viz informace uvedené v souhrnné zprávě JRC o vnitrostátních plánech pro budovy s téměř nulovou spotřebou energie, 2016, informační list BPIE z ledna 2015 (http://bpie.eu/uploads/lib/document/attachment/128/BPIE_factsheet_nZEB_definitions_across_Europe.pdf) a aktuální informace, které Komise zveřejnila v říjnu 2014 (<https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/Updated%20progress%20report%20NZE.pdf>)

⁽²⁷⁾ <https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/Updated%20progress%20report%20NZE.pdf>

⁽²⁸⁾ [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52013DC0483R\(01\)&from=CS](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52013DC0483R(01)&from=CS)

⁽²⁹⁾ Souhrnná zpráva JRC o vnitrostátních plánech pro budovy s téměř nulovou spotřebou energie, 2016, k dispozici na internetu na adrese: <http://iet.jrc.ec.europa.eu/energyefficiency/publications/all>

mezi 1 390 a 2 203 v Rumunsku. Bulharsko očekává další investice v rozmezí od 38 do 69 milionů EUR, Polsko od 240 do 365 milionů EUR a Rumunsko od 82 do 130 milionů EUR. Minimální požadavky na primární energii se v roce 2015 předpokládaly v rozmezí od 70 kWh/m² za rok (Bulharsko a Polsko) do 100 kWh/m² za rok (Rumunsko), v roce 2020 však budou v rozmezí od 30 kWh/m² za rok do 50 kWh/m² za rok. Procentní podíl energie z obnovitelných zdrojů se zvýší z 20 % v roce 2015 na 40 % v roce 2020. Emise CO₂ se sníží z 8–10 kg CO₂/m² za rok na 3–7 kg CO₂/m² za rok v roce 2020.

Z nejnovějších studií vyplývá, že u nově postavených budov s téměř nulovou spotřebou energie v Evropě je ekonomicky dosažitelné snížení energie o 80 % a více, ačkoli kombinace zvolených opatření se v závislosti na klimatických podmínkách značně liší. Výsledky ukazují, že v EU je možný široký přístup k energetické účinnosti ve spojení s opatřeními týkajícími se energie z obnovitelných zdrojů, a to s různými náklady ⁽³⁰⁾.

4. DOPORUČENÍ

4.1. Praktické uplatňování definice budovy s téměř nulovou spotřebou energie: kdy je cíl týkající se úrovně energetické náročnosti u těchto budov příliš nízký?

Tento oddíl uvádí obecné zásady a faktory, jež by členské státy měly vzít v úvahu při vypracovávání definice budovy s téměř nulovou spotřebou energie, která se má uplatňovat na vnitrostátní úrovni, v souladu se směrnicí o energetické náročnosti budov.

V EU nemůže existovat jedna úroveň ambicí, pokud jde o budovy s téměř nulovou spotřebou energie. Je zapotřebí flexibilita, aby se zohlednil dopad klimatických podmínek na potřebu vytápění a chlazení a na nákladovou efektivnost souborů opatření v oblasti energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie.

Pojmy „téměř nulová“ či „velmi nízká spotřeba“ energie, které zavádí směrnice o energetické náročnosti budov, však naznačují rozsah a meze prostoru pro uvážení ze strany členských států. Definice budovy s téměř nulovou spotřebou energie by měly usilovat o téměř vyrovnanou energetickou bilanci.

V případě nových budov nemůže být úroveň pro budovy s téměř nulovou spotřebou energie nižší (méně přísná) než nákladově optimální úroveň pro rok 2021, která se vypočítá podle článku 5 směrnice o energetické náročnosti budov. Nákladově optimální úroveň představuje minimální úroveň ambicí, pokud jde o energetickou náročnost budov s téměř nulovou spotřebou energie. U nových budov bude úroveň energetické náročnosti budov s téměř nulovou spotřebou energie stanovena podle nejlepší dostupné technologie, která je v dané době náležitě zavedena na trhu, a finančních, právních a politických aspektů na vnitrostátní úrovni.

Stanovení **číselných referenčních hodnot** ukazatelů spotřeby primární energie u budov s téměř nulovou spotřebou energie na úrovni EU je nejužitečnější tehdy, pokud hodnoty, které mají být porovnány s těmito referenčními hodnotami, vyplývají z transparentních metodik výpočtu. V současnosti se dokončují normy ⁽³¹⁾, které umožní transparentní porovnání vnitrostátních a regionálních metodik výpočtu.

Při zohlednění těchto aspektů jsou referenční hodnoty obvykle stanoveny z hlediska **potřeby energie**. Důvodem je skutečnost, že potřeba energie je výchozím bodem při výpočtu primární energie, a velmi nízké množství energie nutné pro vytápění a chlazení je tudíž u budov s téměř nulovou spotřebou primární energie nezbytným předpokladem. Velmi nízká potřeba energie je rovněž podmínkou dosažení významného podílu energie z obnovitelných zdrojů a téměř nulové spotřeby primární energie.

Na základě odhadů cen a technologií v roce 2020 se referenční hodnoty pro energetickou náročnost budov s téměř nulovou spotřebou energie pro různá klimatická pásma v EU ⁽³²⁾ nacházejí v těchto rozmezích:

středozemní:

- administrativní budovy: 20–30 kWh/m² čisté primární energie za rok, obvykle se spotřebou primární energie za rok ve výši 80–90 kWh/m², která je pokryta 60 kWh/m² energie z obnovitelných zdrojů vyráběné v místě za rok;
- nový rodinný dům: 0–15 kWh/m² čisté primární energie za rok, obvykle se spotřebou primární energie za rok ve výši 50–65 kWh/m², která je pokryta 50 kWh/m² energie z obnovitelných zdrojů vyráběné v místě za rok;

⁽³⁰⁾ Viz poznámka pod čarou 24.

⁽³¹⁾ Mandát Komise M/480 udělený CEN k vypracování norem pro směrnici o energetické náročnosti budov.

⁽³²⁾ Ve studii s názvem „Towards nearly zero-energy buildings- Definition on common principles under the EPBD“ (Na cestě k budovám s téměř nulovou spotřebou energie – vymezení společných zásad podle EPBD) (http://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/nzeb_full_report.pdf), kterou pro Evropskou komisi, GR ENERGY provedla společnost Ecofys:

- středozemní je uvedeno jako pásmo 1: Catania (další města: Atény, Larnaka, Luga, Sevilla, Palermo)
- oceánské jako pásmo 4: Paříž (další města: Amsterdam, Berlín, Brusel, Kodaň, Dublin, Londýn, Macon, Nancy, Praha, Varšava)
- kontinentální jako pásmo 3: Budapešť (další města: Bratislava, Lublaň, Milán, Vídeň)
- severské jako pásmo 5: Stockholm (Helsinky, Riga, Stockholm, Gdaňsk, Tovarene).

oceánské:

- administrativní budovy: 40–55 kWh/m² čisté primární energie za rok, obvykle se spotřebou primární energie za rok ve výši 85–100 kWh/m², která je pokryta 45 kWh/m² energie z obnovitelných zdrojů vyráběné v místě za rok;
- nový rodinný dům: 15–30 kWh/m² čisté primární energie za rok, obvykle se spotřebou primární energie za rok ve výši 50–65 kWh/m², která je pokryta 35 kWh/m² energie z obnovitelných zdrojů vyráběné v místě za rok, a

kontinentální:

- administrativní budovy: 40–55 kWh/m² čisté primární energie za rok, obvykle se spotřebou primární energie za rok ve výši 85–100 kWh/m², která je pokryta 45 kWh/m² energie z obnovitelných zdrojů vyráběné v místě za rok;
- nový rodinný dům: 20–40 kWh/m² čisté primární energie za rok, obvykle se spotřebou primární energie za rok ve výši 50–70 kWh/m², která je pokryta 30 kWh/m² energie z obnovitelných zdrojů vyráběné v místě za rok;

severské:

- administrativní budovy: 55–70 kWh/m² čisté primární energie za rok, obvykle se spotřebou primární energie za rok ve výši 85–100 kWh/m², která je pokryta 30 kWh/m² energie z obnovitelných zdrojů vyráběné v místě za rok;
- nový rodinný dům: 40–65 kWh/m² čisté primární energie za rok, obvykle se spotřebou primární energie za rok ve výši 65–90 kWh/m², která je pokryta 25 kWh/m² energie z obnovitelných zdrojů vyráběné v místě za rok.

Členským státům se doporučuje využívat v integrované konstrukční koncepci obnovitelné zdroje energie k pokrytí požadavků na nízkou energetickou náročnost budov ⁽³³⁾.

Některé členské státy se rozhodly spojit úroveň pro budovy s téměř nulovou spotřebou energie s jednou z nejlepších tříd energetické náročnosti (např. budova třídy A++), jak je stanoveno v certifikátu energetické náročnosti. Tento přístup (je-li spojen s jednoznačným ukazatelem energetické náročnosti) se doporučuje, jelikož investorům poskytuje jasné informace a trh směřuje k budovám s téměř nulovou spotřebou energie.

4.2. Splnění povinnosti zajistit, aby do konce roku 2020 byly všechny nové budovy budovami s téměř nulovou spotřebou energie

Příprava nových budov na plnění cílů týkajících se budov s téměř nulovou spotřebou energie může vyžadovat přizpůsobení stávajících postupů. Minimální požadavky na energetickou náročnost a požadavky na téměř nulovou spotřebu energie bude nutno posoudit s přihlédnutím ke lhůtám stanoveným v čl. 9 odst. 1.

Členské státy musí rovněž zajistit, aby byly zavedeny odpovídající sankční mechanismy pro případ, že nové stavby nesplňují požadavky na energetickou náročnost. To může po uplynutí lhůt stanovených pro budovy s téměř nulovou spotřebou energie vyžadovat rozlišené sankce pro nové budovy.

Členským státům se doporučuje posoudit tyto prvky pokud možno co nejdříve, aby bylo zajištěno dosažení cílů týkajících se budov s téměř nulovou spotřebou energie. Stejně tak se členským státům doporučuje, aby stanovily mechanismus, který se bude používat ke sledování plnění cílů týkajících se budov s téměř nulovou spotřebou energie. Tento mechanismus by měl sledovat dosahování průběžných cílů pro rok 2015, jež jsou v souladu s čl. 9 odst. 1, a rovněž další možné milníky stanovené na vnitrostátní úrovni do roku 2020. To posílí stávající plány týkající se budov s téměř nulovou spotřebou energie a přispěje k mechanismům sledování v nadcházejících letech.

4.3. Politiky a opatření na propagaci budov s téměř nulovou spotřebou energie

Ve většině členských států byla zvolena široká škála politik k zvýšení počtu budov s téměř nulovou spotřebou energie (např. zvyšování povědomí a informování, vzdělávání a odborná příprava, posílení stavebních předpisů a certifikáty energetické náročnosti, které si zvolily: Rakousko, Belgie, Bulharsko, Chorvatsko, Kypr, Česká

⁽³³⁾ Integrovaná energetická náročnost budovy odpovídá množství čisté primární energie nutné pro pokrytí různých potřeb energie spojených s typickým užíváním budovy a musí zohledňovat energii potřebnou pro vytápění a energii potřebnou pro chlazení, energii potřebnou pro teplou užitkovou vodu a zabudované osvětlení. Integrovaná energetická náročnost tudíž kromě kvality izolace budovy bere v úvahu zařízení pro vytápění, zařízení pro chlazení, energii pro větrání, osvětlení, umístění a orientaci budovy, rekuperaci tepla, aktivní solární zisky a jiné obnovitelné zdroje energie.

republika, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Německo, Maďarsko, Irsko, Itálie, Lotyšsko, Litva, Malta, Polsko, Portugalsko, Švédsko, Slovinsko, Spojené království). Někdy se však tyto politiky jeví jako příliš obecné a určené pro „všechny budovy“. Konkrétní podpora budov s téměř nulovou spotřebou energie není vždy dostatečně jasná a stejně tak není jasné, nakolik v dané zemi přispívají v praxi k dosažení cíle týkajícího se budov s téměř nulovou spotřebou energie. Doporučuje se proto větší spojitost mezi politikami, opatřeními a budovami s téměř nulovou spotřebou energie.

V zájmu snazšího poskytování těchto informací zpřístupnila Komise pro členské státy nepovinnou šablonu, jejíž použití se doporučuje pro snadnou srovnatelnost a analýzu plánů týkajících se budov s téměř nulovou spotřebou energie ⁽³⁴⁾.

4.4. Podpora transformace stávajících budov na budovy s téměř nulovou spotřebou energie

Osvědčené postupy k zaměření se na transformaci stávajícího fondu budov sahají od informovanosti o technologiích ⁽³⁵⁾ a pobídkových programů po finanční nástroje, daňové mechanismy, ekonomické nástroje, jako jsou systémy povinných úspor energie, tržní nástroje jako partnerství veřejného a soukromého sektoru, jež mají stimulovat renovaci budov, nebo jednotná centra řešení, která poskytují poradenství v oblasti energetické renovace ⁽³⁶⁾.

Přístup uplatňovaný v některých členských státech, který spojuje finanční podporu na renovaci budov s dosažením vysokých energetických tříd odpovídajících úrovni u budov s téměř nulovou spotřebou energie, lze považovat za osvědčený postup, který stimuluje transformaci vnitrostátního fondu budov na budovy s téměř nulovou spotřebou energie.

V minulém desetiletí zavedla většina členských států opatření zabývající se stávajícím fondem budov a nedávno byly v rámci vnitrostátních strategií týkajících se renovace, které byly vypracovány podle článku 4 směrnice o energetické účinnosti, stanoveny nové dlouhodobé perspektivy. Členské státy by měly navrhnout konzistentní kombinace politických nástrojů (soubory politických opatření), které závisejí pouze částečně na veřejných rozpočtech.

Pro renovaci fondu budov jsou zapotřebí především spolehlivé údaje ke sledování dopadů politiky, včetně skutečné energetické náročnosti a vnitřního prostředí. V některých zemích s omezeným potenciálem s ohledem na solární energii (např. severní Evropa) jsou zapotřebí politiky, které podporují alternativní opatření (jako je biomasa). Vhodným nástrojem k řešení zvláštních potřeb a ke sledování provádění je rovněž přijetí plánů a ukazatelů. Členským státům se doporučuje, aby dále posilovaly a vyhodnocovaly přijatá opatření s cílem úspěšně stimulovat nákladově efektivní rozsáhlé renovace budov k dosažení úrovně pro budovy s téměř nulovou spotřebou energie.

5. SHRnutí DOPORUČENÍ

- 1) Jedním z pilířů stávající směrnice o energetické náročnosti budov jsou zásady týkající se budov s téměř nulovou spotřebou energie, které se od roku 2020 mají stát normou pro nové budovy. Členským státům se doporučuje, aby zvýšily své úsilí v zájmu úplného provedení a prosazování ustanovení směrnice o energetické náročnosti budov s cílem zajistit, aby do cílových dat stanovených ve zmíněné směrnici byly všechny nové budovy budovami s téměř nulovou spotřebou energie.
- 2) Členským státům se doporučuje stanovit vnitrostátní definice budovy s téměř nulovou spotřebou energie s dostatečně vysokou úrovní ambicí – nejméně na plánované nákladově optimální úrovni minimálních požadavků – a využívat obnovitelné zdroje energie v integrované konstrukční koncepci k pokrytí požadavků na nízkou energetickou náročnost budov s téměř nulovou spotřebou energie. Doporučené referenční hodnoty jsou stanoveny v oddíle 4.1. Je třeba zajistit odpovídající vnitřní prostředí, aby se v evropském fondu budov zamezilo zhoršení kvality vnitřního ovzduší, komfortu a zdravotních podmínek.
- 3) Při zajišťování toho, aby do konce roku 2020 byly všechny nové budovy budovami s téměř nulovou spotřebou energie, by členské státy měly pokud možno co nejdříve posoudit, zda je zapotřebí upravit stávající postupy. Stejně tak se doporučuje, aby členské státy stanovily mechanismus, který se bude používat ke sledování plnění cílů týkajících se budov s téměř nulovou spotřebou energie a aby uvážily možnost zavedení rozlišených sankcí pro nové budovy po uplynutí lhůt vztahujících se na budovy s téměř nulovou spotřebou energie.
- 4) Politiky a opatření na propagaci budov s téměř nulovou spotřebou energie by měly být konkrétnější při objasňování toho, do jaké míry přispívají k dosažení cílů týkajících se budov s téměř nulovou spotřebou energie. Doporučuje se větší spojitost mezi politikami, opatřeními a budovami s téměř nulovou spotřebou energie. V zájmu snazšího poskytování těchto informací zpřístupnila Komise členským státům nepovinnou šablonu, jejíž používání se doporučuje pro snadnou srovnatelnost a analýzu plánů.

⁽³⁴⁾ Šablony vyplněné členskými státy jsou k dispozici na internetu na adrese <http://ec.europa.eu/energy/en/topics/energy-efficiency/buildings/nearly-zero-energy-buildings>

⁽³⁵⁾ EU podporuje rozvoj technologií v rámci programu Horizont 2020 – zejména prostřednictvím partnerství veřejného a soukromého sektoru v oblasti energeticky účinných budov – https://ec.europa.eu/research/industrial_technologies/energy-efficient-buildings_en.html

⁽³⁶⁾ Viz poznámka pod čarou 22.

- 5) Komise doporučuje, aby členské státy urychlily pokrok při vypracovávání podpůrných politik, které se výslovně zaměřují na renovaci stávajícího fondu budov k dosažení úrovně pro budovy s téměř nulovou spotřebou energie. Členské státy by měly navrhnout konzistentní kombinace politických nástrojů (soubory politických opatření) s cílem zajistit pro investory investující do energeticky účinných budov, včetně rozsáhlé renovace budov k dosažení úrovně pro budovy s téměř nulovou spotřebou energie, potřebnou dlouhodobou stabilitu. Doporučuje se zajistit sběr spolehlivých údajů ke sledování dopadů politiky, aby bylo možno zabývat se zvláštními potřebami a sledovat provádění renovace fondu budov.
-